

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

20 בפברואר 2011

סאמי שהאב, פעיל חזבאללה שנמלט מהכלא המצרי, השתתף בעצרת חזבאללה בבירות. ההתארגנות, שבראשה עמד, הייתה מעורבת בהברחת פעילים ואמצעי לחימה לרצועת עזה ובתכנון פגועי ראויה נגד אתרי תיירות במצרים. הופעתו הפומבית מהווה צעד מתריס של חזבאללה כלפי מצרים ויש בה כדי להעיד על בטחון עצמי גובר של חזבאללה ושל איראן

סאמי שהאב, פעיל חזבאללה שנמלט ממצרים, מנפנף בדגל חזבאללה אל הקהל הרב, שנכח בטקס (אלמנאר, 16 בפברואר 2011).

כללי

1. ב-16 בפברואר קיים חזבאללה עצרת שנתית בפרבר הדרומי של בירות לזכר שלושת בכיריו: ע'ראב חרב, עבאס אלמוסאוי ועמאד מע'אניה. במרכז הטקס עמד נאום שנשא (על גבי מסך) מנהיג חזבאללה חסן נצראללה. **סאמי שהאב, מפקד התארגנות חזבאללה במצרים, אשר נמלט לאחרונה מהכלא המצרי עלה על הבמה ונופף בדגל חזבאללה, אל הקהל הרב שנכח במקום¹.**

סאמי שהאב, פעיל חזבאללה שנמלט ממצרים, מופיע מול קהל רב שנכח בטקס (אלמנאר, 16 בפברואר 2011)

2. **סאמי האני שהאב** הינו כינויו של **מחמד יוסף אחמד מנצור** פעיל יחידה 1800 של חזבאללה. **סאמי שהאב עמד בראש התארגנות חזבאללה במצרים, שלטענת מצרים אוכוונה ע"י איראן.** על פי מידע רב ומפורט שהתפרסם בתקשורת המצרית, כללה התארגנות זאת 49 פעילים. תחילה היא עסקה בהברחת אמצעי לחימה לרצועת עזה **בנתיב שעבר (מאיראן?) דרך סודאן ומשם למצרים ולרצועת עזה** דרך מנהרות רפיו. על פי התקשורת המצרית בשלב כלשהו הועברו הנחיות להתארגנות חזבאללה במצרים **לבצע פיגועים על אדמת מצרים**, בעיקר נגד יעדים תיירותיים לאורך ים סוף, שבהם מתאכסנים ישראלים² (**עיקרי המידע שמסר סאמי שהאב בחקירתו**), שהופיע בתקשורת המצרית באפריל 2009, ראו נספח).

3. חשיפת התארגנות חזבאללה ע"י המצרים, **נתפסה על ידם כהתערבות איראנית גסה בענייניהם הפנימיים ובביטחונם הלאומי.** על רקע חשש אותנטי מהמשמעויות שעלולות היו לנבוע מהחברות האיראנית על אדמתה ניהלה מצרים "מתקפה תקשורתית" בוטה כלפי איראן לה התגייסו הנשיא מבראכ, שר החוץ המצרי, והתקשורת המצרית. גם התקשורת הסעודית

¹ הופעותיו בעצרת התקיימה למרות שקודם לכן הדליפו מקורות בחזבאללה לעיתון הערבי אלשרק אלאוסט כי אין בכונת סאמי שהאב להיות נוכח בטקס. מקורות פרלמנטריים של חזבאללה טענו כי: "בניגוד לשמועות, מאוד לא סביר שסאמי שהאב יהיה נוכח בעצרת בפרבר הדרומי של בירות, והסיד (קרי, חסן נצראללה) גם לא ידבר עליו או ימסור מידע כלשהו הנוגע לתא של חזבאללה. [זאת] משום שלא כך מברך הסיד נצראללה את המהפכה המצרית שבדרך, והוא אינו מתכוון לנצל ניצחונות של אחרים" (אלשרק אלאוסט, 12 פברואר 2011).

² פרוט ראו מסמך מרכז המידע מה-13 באפריל 2009: **"מצרים חשפה התארגנות של חזבאללה, שפעלה בשטחה. המצרים טוענים, כי ההתארגנות עסקה לא רק בהברחת אמצעי לחימה לחמאס ברצועה אלא גם בתכנון פיגועים (כולל נגד יעדים ישראלים) ובחברות נגד המשטר המצרי. חסן נצראללה (באופן חריג) הודה כי פעיל חזבאללה שנעצר במצרים עסק בהעברת אמצעי לחימה ו"לוחמים" לחמאס, אך התנער משאר האשמות בהעלותו טענה כי אין לחזבאללה שלוחות במדינות ערב".** ראו גם מסמך מרכז המידע מה-3 במאי 2009: **"חשיפת התארגנות חזבאללה במצרים- תמונת מצב, משמעויות ותגובות במצרים ובעולם הערבי והמוסלמי".**

נרתמה למתקפה, שבזמנו הציבה את איראן והממשל הלבנוני בעמדת התגוננות מובהקת.

קריקטורות שהופיעו בתקשורת הסעודית אודות חשיפת התארגנות חזבאללה במצרים

חסן נצראללה ככלי שרת בידי איראן (עיתון אלנדה, סעודיה, 14 באפריל 2009)

חסן נצראללה כבובת-קפיץ המופעלת על-ידי איראן דוחפת עגלה עליה נכתב "אין לנו סניפים נוספים [במדינות ערב, טענה שהעלה נצראללה בנאום התגובה שלו] על העגלה מונחת פצצה שעליה נכתב "הפרויקט האיראני" (עיתון אלנדה, סעודיה, 12 באפריל 2009)

4. התרסה זאת עשויה להצביע על ביטחון עצמי גובר של חזבאללה (ואולי גם של איראן, הפטרונית שלו), שבאה כלפי ביטוי גם בתוכן נאומו של חסן נצראללה בעצרת (שאיים לפגוע בבכירי צה"ל הנוסעים לחו"ל ואף "להשתלט על הגליל", אם תכפה מלחמה על לבנון). ברקע, התחושה במחנה הרדיקלי (איראן וסוריה, חזבאללה וחמאס) כי חברותיו עשויות לצאת נשכרות מהאירועים הדרמטיים במצרים ובתוניסיה ומהפוטנציאל להתפשטותם למדינות פרו-מערביות נוספות. זאת על אף התסיסה הפנימית במדינות במחנה הרדיקלי, ובפרט באיראן, המדוכאת בברוטאליות ע"י השלטונות.

נספח

דיווחי התקשורת המצרית על מידע שמסר סאמי שהאב בחקירתו

1. **העיתון אלמצרי אליום** (13 באפריל 2009) פרסם פרוטוקול של חקירת העצור **מחמד יוסף אחמד מנצור**, לבנוני שיעי מהפרבר הדרומי של בירות, שנכנס למצרים באמצעות דרכון מזויף.

2. העצור הודה, כי הוא **פעיל חזבאללה**, שכינויו **סאמי האני שהאב**, והדבר קיבל אישור בנאום חסן נצאללה. להלן עיקרי הדברים, שמסר סאמי שהאב בחקירתו ע"י שירותי הביטחון המצרים:

א. סאמי שהאב הודה, כי במסגרת פעילותו בחזבאללה, הוא **גויס למחלקת הגיוס הכללי** של הארגון. הוא עבר אימונים צבאיים אך נפצע בעמוד השדרה. **לאחר החלמתו הוא צורף ליחידה 1800** המטפלת בנושא הפלסטיני דרך "מדינות הטבעת" (קרי, המדינות המקיפות את ישראל). סאמי שהאב עבר הכשרות מודיעיניות רבות, שהכשירו אותו לבצע את המשימות שהוטלו עליו במצרים.

ב. הוא נשלח לקהיר בשנת 2005 **על מנת להקים בה התארגנות חזבאללה** בשם "**שלוחת מצרים**". מטרתה הוגדרה כ"סיוע לעניין הפלסטיני". מפקדו הישיר בלבנון היה פעיל חזבאללה בשם **מחמד קבלאן**, שנבחר לכך משום ששהה במצרים במהלך 2007 ו-2008, הכיר היטב את אזור דרום סיני, וביקר שם באמצעות דרכון מצרי מזויף על שם **חסאן אלע'ול**³.

ג. פעילי "**שלוחת מצרים**" של חזבאללה ניהלו **תצפיות על אתרי תיירות בחוף ים סוף**, על מנת לאסוף מידע על תיירים ישראלים הנופשים במקום (כלי התקשורת הערביים והמצרים דיווחו, כי ההתארגנות תכננה לבצע מספר פיגועי ראווה באתרי התיירות באמצעות **מכוניות תופת וחגורות נפץ**). אחד מפעילי ההתארגנות היה תושב פורט סעיד בשם **חסן אלמנח'ילי**, אשר קיבל הנחיות לאסוף מידע באזור נויבע ולערוך תצפיות באזור ראס אלשיטאן (העיתון **אלאח'באר** דיווח ב-23 באפריל, כי חסן אלמנח'ילי, וחמישה עצורים נוספים מפורט סעיד, הונחו ע"י סאמי שהאב לרכוש ספינה ולשכור חנות דגים בפורט סעיד על מנת לאסוף מידע על ספינות העוברות בתעלת סואץ).

ד. פעיל חזבאללה מחמד קבלאן עסק **בהברחת פעילים וחומרי לחימה לרצועת עזה** על מנת שישמשו לפיגועים נגד ישראל. לשם כך רכשה ההתארגנות **חומר נפץ פלסטי מסוג C4** (חומר נפץ פלסטי איכותי ביותר המיוצר ע"י איראן) ואחסנה אותו בביתו של פעיל ההתארגנות באלעריש. מחומרי הנפץ הללו הוכנו **חגורות נפץ ומזודות**

³ בחקירת שירותי המודיעין המצרים עלה, כי חזבאללה השתמש בשמות של נפטרים לבנונים בני העדה הסונית על מנת לזייף דרכונים עבור פעילי חזבאללה (אלערב, 22 באפריל, 2009).

נפץ. כמו כן. נרכש ציוד הדרוש להכנת מטענים כגון חוטי חשמל וכדוריות ברזל. מקורות מצרים המקורבים לחקירה גילו לכתב אלשרק אלאוסט בקהיר (18 באפריל), כי חומרי החבלה היו אמורים להיות מוחדרים לישראל באמצעות ערבים מישראל, על מנת לבצע בה פיגועים.

ה. במסגרת ההערכות להברחת אמצעי הלחימה נסע מחמד קבלאן **לסודאן** "כדי לנהל [בה] מספר התקשרויות לוגיסטיות". מטרת ביקורו בסודאן הייתה "**להכיר מבריחים אפריקאנים וסודאנים על מנת להבריח לוחמים לעזה**". סוכם שהדבר יעשה באמצעות מבריחים, שיקבלו 2,000 דולר תמורת כל אדם שיוכנס לרצועה, ו-16,000 דולר תמורת מכונית נוסעים. **ההתארגנות הצליחה להבריח "לוחמים" (קרי, פעילי טרור) לרצועה** אך לטענת הנחקר מספרם היה מועט.

2. עצור נוסף בשם **מחמד רמצי'אן** הודה, כי הסתנן למצרים (מהרצועה) יחד עם חברו באמצעות המנהרות (ברפיח) על מנת לאתר אנשים, שיוחדרו לישראל על מנת **לבצע בה פיגועי התאבדות**⁴. מחמד רמצי'אן נפגש עם מנהיג ההתארגנות **סאמי שהאב, שמסר לו שביכולתו לסייע לו ולהעניק לו את האמצעים לביצוע פיגועים**. בתקשורת המצרית נטען, כי פיגועים אלו לא יצאו אל הפועל משום שערבים מישראל, שהיו מעורבים בכך, נתפסו ע"י שירותי המודיעין הישראליים.

⁴ התקשורת המצרית לא פרטה לאיזה ארגון מחבלים השתייכו מחמד רמצי'אן וחברו. זאת כחלק ממגמה רחבה יותר להתמקד באיראן ובחזבאללה ולהצניע את מקומה של **חמאס** לה סייעה התארגנות חזבאללה. (כלי התקשורת המצריים ציינו גם, כי בין העצורים מצויים שני פעילי **פתח**, שהודו בחקירתם שחדרו למצרים מהרצועה. לשניים ניתנו הנחיות לנסוע לסודאן וכמו כן לסוריה וללבנון לשם אימונים לביצוע פיגועי התאבדות (אלמצרי אליום, 16 באפריל).